Kế hoạch của Iran là khôi phục vị thế cường quốc của mình

Bởi Frank , 7 Tháng 5 2026

Kế hoạch của Iran là khôi phục vị thế cường quốc của mình

> Bằng cách giành quyền kiểm soát eo biển Hormuz và đề xuất rằng năng lượng xuất khẩu qua đây phải được thanh toán bằng đồng nhân dân tệ của Trung Quốc, Iran đơn giản là đang làm xói mòn nền móng quyền lực của đồng đô la và sự tài chính hóa nền kinh tế: Đó là dấu chấm hết cho đồng đô la dầu mỏ (petrodollar). Cấu hình khu vực mới này thậm chí có thể mang lại những tác động thuận lợi cho các quốc gia BRICS trong trung và dài hạn. Tôi đã nghe Rubio nói: Điều đó là bất hợp pháp, chúng ta không thể cho phép điều này xảy ra. Chà, vậy họ nghĩ điều gì đang xảy ra ở kênh đào Suez? Điều tương tự cũng áp dụng cho Panama.



Viễn cảnh không có gì khác hơn là sự trở lại của Iran đối với vị thế cường quốc thế giới, một vai trò mà quốc gia này đã nắm giữ trong nhiều thế kỷ. Sự suy giảm quyền lực trong những thập kỷ gần đây phần lớn là do liên minh giữa Mỹ và các đồng minh trong khu vực – một liên minh chủ yếu là người Sunni – nhằm "làm suy yếu Iran và biến nước này thành một quốc gia chư hầu". Mặc dù không trở thành một quốc gia chư hầu, nước này đã không còn là một "cường quốc lớn trên thế giới", điều mà họ từng duy trì trong nhiều thế kỷ. Tuy nhiên, cuộc chiến do trục phục quốc Do Thái đế quốc khơi mào sẽ cho phép Iran "thay đổi toàn bộ mô hình ở Tây Á và khôi phục quyền lực của Ba Tư".

Nhà lãnh đạo tối cao mới, Mojtaba Khamenei, đã đưa ra một tuyên bố ngắn gọn cách đây vài ngày. Trong đó, Iran đã đặt ra tối hậu thư của riêng mình: chấm dứt sự hiện diện của Mỹ trong khu vực, chấm dứt sự hiện diện quân sự, dỡ bỏ tất cả các lệnh trừng phạt, trả lại các tài sản bị đóng băng của Iran và bồi thường cho những thiệt hại đã gây ra. Các căn cứ quân sự của Mỹ đã bị phá hủy hoàn toàn. Một số thiết bị, chẳng hạn như hệ thống radar, có giá lên tới một tỷ đô la mỗi chiếc. Phải mất từ 5 đến 8 năm để thay thế chúng vì Mỹ hiện có rất ít nhà cung cấp và công nhân lành nghề. Hơn nữa, họ cũng không có đủ phương tiện cho việc đó.

Tại thời điểm này, có sự phẫn nộ lớn ở các quốc gia Ả Rập vùng Vịnh, những nước coi điều này là bê bối và sẽ không chấp nhận nó. Họ muốn tham gia cuộc chiến chống lại Iran. Nhưng vì họ không thể đánh đuổi Iran ra khỏi eo biển Hormuz, và Mỹ cũng không thể, cuối cùng họ sẽ hiểu ra rằng nếu muốn tiếp tục tồn tại như một thực thể kinh tế, họ phải hợp tác với Iran. Quyền lực của đồng đô la trên thực tế đã tạo ra một nhu cầu nhân tạo đối với đồng tiền này, đồng đô la tăng giá trị và làm xói mòn nền tảng sản xuất của họ, bởi vì Mỹ không còn khả năng cạnh tranh trong ngành chế tạo. Mặc dù Mỹ phần lớn tự chủ về mặt năng lượng, nhưng cấu trúc của nước này lại hướng tới một lối sống khác, phi công nghiệp.

> Khối này cần thay đổi điều này để chấm dứt một nền kinh tế nơi tầng lớp tinh hoa, những tỷ phú, ngày càng kiếm được nhiều tiền hơn mà không cần nỗ lực. Ngược lại, ít nhất 80% dân số Mỹ không thể mua nổi một ngôi nhà, dịch vụ y tế, hay bất cứ thứ gì tương tự. Do cách phương Tây nhìn nhận về trí tuệ nhân tạo, hậu quả của cuộc khủng hoảng kinh tế này sẽ dẫn đến một sự sụt giảm lớn và đáng tiếc các công việc thuộc tầng lớp trung lưu ở Mỹ và châu Âu. Châu Âu sẽ là nơi bị ảnh hưởng nặng nề nhất.

Cuộc chiến này sẽ ảnh hưởng đến BRICS như thế nào? Phương Tây vốn dĩ đã có chiến tranh với một thành viên BRICS là Nga, và hiện đang có chiến tranh với một thành viên BRICS khác là Iran. Đồng thời, Trung Quốc và Nga đang cung cấp sự hỗ trợ quan trọng cho Iran. Bạn có những quốc gia như Ấn Độ, bên thích đặt một chân vào phe này và chân kia vào phe kia và không muốn cam kết ở bất kỳ đâu. Brazil cũng vậy, ở một mức độ nào đó. (Theo Nga, Iran và Trung Quốc, khối RIC cũng rất tốt).

Những luận điệu chiến thắng của phương Tây thường quên rằng vào thời cổ đại, Ba Tư đã nhiều lần làm nhục đế quốc phương Tây vĩ đại nhất.

Sự chiến thắng của Shapur I trước các hoàng đế La Mã Valerian và Philip người Ả Rập tại Naqsh-e Rostam, Iran.



Ảnh: Wikimedia Commons

Những lời đe dọa của Tổng thống Mỹ Donald Trump chống lại Iran kể từ khi cuộc chiến bắt đầu không chỉ nhằm vào năng lực quân sự của quốc gia này, mà là vào toàn bộ nền văn minh. Trong những ngày gần đây, ông đã đe dọa rằng Iran sẽ bị "xóa sổ khỏi mặt đất" nếu tấn công các tàu Mỹ đang cố gắng mở lại eo biển Hormuz. Trước đó, ông từng hứa sẽ đưa Iran trở lại "thời kỳ đồ đá" và cảnh báo rằng "toàn bộ một nền văn minh sẽ chết đêm nay, không bao giờ trở lại". Những tuyên bố này không chỉ thể hiện sự hiếu chiến cực đoan, mà còn cho thấy sự thiếu hiểu biết hoàn toàn của Trump đối với nền văn hóa, văn minh lâu đời, kiên cường và sự kiên định của người dân Iran. Iran từng trải qua nhiều cuộc xung đột nội bộ và sự can thiệp của nước ngoài, nhưng chưa bao giờ bị thuộc địa hóa hay khuất phục. Vào mỗi thời điểm khó khăn trong lịch sử, người Iran đều đã chiến đấu để bảo vệ những gì thuộc về họ.

Ảnh hưởng của Ba Tư ở Hy Lạp và La Mã cổ đại

Kể từ các cuộc Chiến tranh Hy Lạp-Ba Tư (năm 499 TCN), Ba Tư đã đóng vai trò là phe "đối lập" tối thượng của phương Tây: một kẻ phản diện phương Đông đen tối và chuyên chế đe dọa một phương Tây khai sáng. Điều này xảy ra bất chấp thực tế là Ba Tư đã đưa người Do Thái từ Babylon trở lại Jerusalem để xây dựng lại đền thờ của họ vào năm 538 TCN, và bất chấp sự bao dung đối với tính đa dạng trong đế chế đa văn hóa thực sự đầu tiên trên thế giới.

Chiến thắng của liên minh các thành bang Hy Lạp trước quân đội đế quốc Ba Tư Achaemenid tại Salamis (năm 480 TCN) và Marathon (năm 490 TCN) được coi là những thời điểm quyết định trong lịch sử văn minh phương Tây.

Tuy nhiên, đây chỉ là một bước lùi nhỏ đối với Ba Tư. Trên thực tế, Ba Tư tiếp tục đóng vai trò quyết định trong các công việc của Hy Lạp. Vàng của Ba Tư đã giúp Sparta đánh bại Athens trong cuộc Chiến tranh Peloponnese (năm 431-404 TCN), và

Ba Tư thường là bên trung gian hòa giải then chốt trong các vấn đề của Hy Lạp. Các đế chế Parthia và Sassanid kế thừa nhà Achaemenid ở Ba Tư sau đó đã thách thức người La Mã.

Nguồn tham khảo

https://www.britannica.com/event/Babylonian-Captivity
https://www.usni.org/magazines/proceedings/1939/february/battle-salamis-480-bc
https://www.britannica.com/event/Battle-of-Marathon
https://www.britannica.com/event/Peloponnesian-War